

Posudek vedoucí práce na magisterskou diplomovou práci

Lucie Markové:

Postoj Magistrátu hlavního města Prahy k prostituci

Předkládaná diplomová práce Lucie Markové patří podle mého názoru celkově do kategorie vynikajících, v mnoha ohledech nadprůměrných prací. Kritika práce je činností i povinností oponenta či oponentky, jako vedoucí práce se tedy zaměřím na její pozitivní a silné momenty. Předně považuji za důležité vyzdvihnout především to, že autorka pracovala po celou dobu nesmírně samostatně a aktivně a promptně reagovala na veškeré kritické připomínky a komentáře, které ode mě obdržela zejména v začátcích svého výzkumu a psaní práce. Svým tématem, pojetím a zpracováním v kontextu ostatních diplomových prací katedry genderových studií tato práce není výrazně vybočující - věnuje se tématu, které je aktuální, analyticky nosné, sociálně i politicky kontroverzní, i akademicky polemické a předkládá čtenářům a čtenářkám přesvědčivou genderovou analýzu. Práce nicméně vyniká řemeslnou zručností, vysokou formulační a argumentační kvalitou (zejména teoreticko-koncepční části) a stejně tak analytickými postřehy autorky.

Jako hlavní cíl si práce Lucie Marková klade prozkoumat a analyzovat, jakým způsobem se v průběhu posledních zhruba deseti let (2003-2015) proměňoval postoj Magistrátu hlavního města Prahy k prostituci (úvod, 37). Autorka podle mého názoru v průběhu práce na tuto otázku odpovídá na magisterské úrovni více než adekvátně a na tématu prostituce se jí daří rozkrýt bezradnost magistrátního přístupu i protiřečení si jednotlivých navrhovaných opatření. Již toto zjištění samo o sobě považuji za velmi přínosný výsledek této diplomové práce. Jako zdrojový materiál ke zkoumání výzkumné otázky autorka využila články z tiskového servisu portálu hlavního města www.praha.eu, což byla dobrá volba, neboť daný server představuje ucelenou základnu materiálů, která nabízí vzhled do veřejně artikulovaných postojů jednotlivých radních a dalších zástupců a zástupkyň magistrátu. Jak autorka poukazuje, magistrát se dlouhodobě snaží o regulaci prostituce na svém území prostřednictvím legislativního opatření, jež by prostituci definovalo jako „práci“ a umožnilo tak její právní, administrativní a sociální uchopení jednotlivými autoritami reprezentujícími město i aktéry zastupujícími neziskovou sféru. Autorka správně identifikuje, že pražský magistrát zastává současně se prolínající ekonomický a medicínský diskurz o prostituci, který v podstatě neumožňuje výrazný posun v řešení této otázky. Zároveň je tento diskurz slepý k genderovým dimenzím i důsledkům prostituce a problematicky a nekriticky spojuje ženy s prostitucí a ženy-prostitutky následně identifikuje jako hlavní zdroj problému i fokus snah o jeho nápravu.

Stylisticky je práce pečlivě připravená, formálně jí nic nechybí a citační aparát i jeho zpracování je adekvátní. Argumentačně je práce precizní a sebevědomá a je výborná i v dalším aspektu, jež je častým úskalím diplomových prací, a totiž v provázanosti teoretické a empirické části práce. Autorce se daří velmi dobrým způsobem vzájemně odkazovat a provazovat jednotlivé části práce, ve svém celku tedy práce působí velmi čtivým a plynulým dojmem. Práce má podle mého názoru na magisterskou úroveň minimální množství slabin či nedostatků, naopak se vyznačuje nepřehlédnutelnými

kvalitami a přínosy. (Výtky a inspirativní kritické komentáře by se jistě daly najít, tuto práci však přenechám oponentce).

Formálně se jedná o práci standardní a dobře připravenou, která se vyznačuje velmi dobrou a konsistentní strukturou a výborně zpracovanou teoreticko-koncepční částí, a to jak s ohledem na práci s genderovými koncepty a feministickou teorií, tak historickým exkurzem do právních úprav prostituce v rámci Evropy i České republiky. Autorce se daří představit teoretické i politické dilema, které otázka prostituce představuje jak ve feministickém diskurzu, kde samozřejmě nepanuje žádná shoda či konsensus na toto téma, tak v oblasti lidsko-právních přístupů a úprav (15-34). V průběhu této části práce autorka dokládá svou znalost širokého spektra domácí i zahraniční odborné literatury na dané téma i schopnost aktivně a kriticky s ní pracovat. V tomto kontextu bych dále vyzdvihla zpracování badatelské pozice a vlastní pozicionality jako určitého „pohyblivého subjektu“ (39-40), kdy si je autorka velmi dobře vědomá toho, že i její vlastní diplomová práce se jakožto akademická práce stává součástí autoritativního diskurzu a vytváří vědění na dané téma a tudíž v sobě odráží privilegia její pozice, se kterými do výzkumu a psaní práce vstupuje.

Metodologicky je práce podle mého názoru přesvědčivá, analyticky propracovaná a argumentačně vyzrálá. Jako metodu autorka zvolila kritické čtení analýzy diskurzu (42), která vhodně odpovídá výzkumné otázce i povaze zkoumaného materiálu. Metodologické zpracování i celkové porozumění metodologickým otázkám je na velmi vysoké úrovni. Autorka si je vědoma hegemonních a ideologických konstrukcí v jazyce a úspěšně rozkrývá mocenské pozice a dominantní diskurzy obsažené v jednotlivých sděleních i jejich vzájemných vztazích. K metodologii nemám z pozice vedoucí práce žádné zásadní připomínky. Hlavní analytické kategorie jsou sice definovány poměrně jednoduše, na druhou stranu adekvátně a věrně odrážejí oblasti zájmu magistrátu, které město akcentuje a v jejichž rámci se jeho diskurz i snahy o řešení pohybují. Ve finále méně je více a autorce se tak daří představit velmi přehlednou a jasnou analytickou část, která není rozvleklá a zbytečně mnohoslovná, nepostrádá však zároveň hloubkové genderové čtení a bystré postřehy (například o tom, že diskurzivní posun od pejorativních vyjádření o prostitutkách k neutrálním označením „osob poskytujících sexuální služby“ není veden primárně genderovou uvědomělostí či citlivostí, ale spíše ekonomickým zájmem města o zdanění prostituce, či postřehy o prostorových dimenzích přístupu k prostituci, jež jasně dokládá nekonzistenci magistrátního přístupu a opětovnou převahu ekonomických argumentů 69-72).

V pečlivě vybraných citacích analytické části autorka nabízí čtenářům a čtenářkám relevantní množství empirického materiálu k posouzení, zda její argumenty a závěry obstojí. Analytickou část celkově hodnotím jako vynikající, ať už hloubkou genderové analýzy, jež dokládá argumentační schopnosti autorky, tak způsobem organizace a gradace textu, jež dokládá autorčiny stylistické kvality. Závěr dobře uzavírá celou práci v rozkrytí toho, jakým způsobem magistrát (ne)reflektuje vlastní problematické argumenty o prostituci a vlastní genderové stereotypy, a jak moc si v mnoha ohledech protiřečí.

Na závěr bych chtěla znovu vyzdvihnout celkovou empirickou, koncepční a argumentační velkou kvalitu předložené práce a přesvědčení, že po určitých úpravách je práce jistě vhodná a přínosná i pro publikování. **Práci s potěšením jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.**